

5.DÜNYADA GÜÇ MÜCADELELERİ

- ❖ Devletler Arasında Güç Mücadelesi
- ❖ Milletler Arası Güç Mücadelesi

DEVLETLER ARASINDA GÜÇ MÜCADELESİ

- Jeopolitik, küresel güç mücadelesi yürüten güçlü devletler önemli bir unsurdur. Devletlerin birbirlerini tehdit etmesinin çeşitli sebepleri bulunmakla birlikte, teknolojik, sosyal koşullar ve bunlarla birlikte coğrafi özellikler de etkilidir.
- Varşova paktının dağılmasıyla bir anlamda rahatlayan ABD, güncel tehdit oluşturan ve terör güçlerini destekleyen ülkelerden dolayı endişelerinin giderememiştir. Bu nedenle ABD terörist faaliyetleri desteklediğini belirttiği ülkeleri (K.Kore, İran)sürekli kontrol kaygısı içindedir.

- Bu ülkelerin sahip olduğu silah sistemleri ve füzeler ABD'ye fazla zarar verebilecek nitelikte olmasa da diğer ülkelerdeki temsilcilikleri ve askeri üstleri risk altındadır. Bu da jeopolitik ve stratejik açıdan önemli bir konudur.
- **Jeopolitik** kavramı tarihi süreçte de milletler arası ilişkiler bakımından çok önemli olmuştur. Karadeniz'i, güneye açan boğazlar ve burada yer alan İstanbul'un, bu açıdan büyük bir stratejik önemi vardır.
- Rusya'nın güney Avrupa'ya ulaşabileceği tek yol olan boğazlar, Avrupa-Rusya ilişkileri de dikkate alındığında, jeopolitik açıdan her dönem önemli olmuştur.

- Boğazların etkisiyle, uluslararası sularda bulunan Rus donanmasının Bolşevik ihtilalinde olduğu gibi gerekli dönemlerde hızlı bir şekilde geri dönememesi, rejim değişikliğinin önemli sebeplerinden biri olmuştur.
- Aynı şekilde, Çanakkale geçilmiş olsaydı, Rusya'ya ulaşacak itilaf kuvvetleri bu ihtilali bastırmaya çalışacaktı...
- Bu başarılmış olsaydı; böyle bir durumda da Soğuk savaş, Demirperde ülkeleri, Berlin duvarı, Yıldız savaşları... gibi kavramlar belki de hiç kullanılmayacaktı.

MİLLETLER ARASINDA GÜÇ MÜCADELESİ

- Dünya tarihinin her döneminde çeşitli milletler arasında hakimiyet mücadeleleri bulunmaktadır. Yerleşilecek alan ve üretim alanlarını genişletme arayışındaki topluluklar arasındaki mücadele kaçınılmaz olmuştur.
- Güçlenerek imparatorluklara dönüşen devletler, zaman içinde kendi sınırlarının çok uzağındaki ülkeler hakim olmak için büyük seferler düzenlemişlerdir.
- Haçlı seferleri ya da Osmanlı'nın balkanlardaki ilerlemesi bu mücadelenin örneklerindedir.

- Tarihin çeşitli evrelerinde bazı milletler öne çıkarak önem kazanmışlardır.
- Hun, Roma, Bizans, Selçuklu, Osmanlı, Britanya, ABD ve SSCB bu durumu yansıtan önemli örneklerdir.
- Dünya üzerinde önemli bir güç durumuna yükselen devletlerin bazı ortak özellikleri (güç kaynakları) olduğu görülmektedir.

- Nüfus ve coğrafi potansiyel yani ülke genişliği ve yer altı kaynaklarının zenginliği, iklim koşulları ve buna bağlı olarak üretim kapasitelerinin yüksek olması en önemli özellikler arasındadır.
- Bunlara; milli kültür, bilim ve teknoloji kapasitesi, güçlü ve doğru bir yönetim anlayışı da eklenmektedir...
- Dünya tarihinde her dönem ve günümüzde var olan milletler incelendiğinde; Anglo-Saksonlar, Germanler, Slav, Arap, Çinliler ve Türkler ön plana çıkmaktadır.

- ❖ ABD, Kanada, B.Britanya Krallığı ve Avustralya'da yaşayan Anglo-saksonlar; aralarındaki büyük mesafeye rağmen uluslararası sorunlarda daima ortak hareket etmektedirler...
- ❖ Germen kökenli Alman, Hırvat ve Alman kültüründen çok etkilenen Hollanda arasında da benzer bir ilişki bulunmakta olup, bu durum Almanya'ya önemli bir uluslararası güç olmasını sağlamaktadır.

- ❖ Tarihi, kültürü ve nüfusu ile her dönem önemli bir ülke olan Çin; özellikle bu potansiyelinin tümüyle harekete geçirebildiğinde dünyanın en önemli güçlerin biri olabilecektir.
- ❖ Türk dünyası ise 200 milyonu bulan nüfusu ile önemli bir güçtür. Ancak, özellikle SSCB'nin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanan Türk cumhuriyetlerinin yönetim zafiyetleri, milli ordularının bulunmaması, Rusya'ya bağımlılıkları, bu ülkelerdeki, yüksek Rus nüfusu sebebiyle güçlü bir birliktelik oluşturamamakta ve uluslararası alanda önemli bir siyasal güç oluşturamamaktadır.

